

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 2 (241)

Субота, 15 студзеня 1977 года.

Газета заснована ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цена 2 кап.

ПРЫНЯТЫ САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ЎНІВЕРСІТЭТА

На гэтым тыдні ў чацвер адбылося сумеснае пасяджэнне Вучонага савета, партыйнага і мясцовага камітэта ўніверсітэта. На парадку дні стаяла пытанне аб прыняці сацыялістычных абавязацельстваў ГДУ на 1977 год. З інфармацыйнай выступіла старшыня мясцкома А. В. Сапнікава. Коротка сказаўшы аб дасягненіях універсітэцкага калектыву ў першым годзе дзесятага, юбілейнай падзілодкі, яна адзначыла, што вучоны і выкладчыкі, рабочыя і служачыя ўсіх падраздзяленій універсітэта ў адказ на гісторычныя рашэнні ХХV з'езда КПСС поўны рашучасці дабіцца новых,

яшчэ больш высокіх паказчыкаў ў знамянільным для нашай краіны годзе, калі ўвесе савецкі народ рыхтуе дастойную супстрэчу юбілейнай дате Вялікага Кастрычніка. Аб гэтым сведчыць павышаныя сацыялістычныя абавязацельства факультэтаў і іншых падраздзяленій ГДУ.

На пасяджэнні Вучонага савета, партыйнага і мясцовага камітэта ўсебака аблеркаваны і аднаўшчына прыняты сацыялістычныя абавязацельства калектыву ўніверсітэта на 1977 год, якія будуть апублікаваны ў наступным нумары нашай газеты.

Экзамен па методах прыбліжаных вылічэнняў прымаса ў студэнткі чацвёртага курса механіка-матэматычнага факультэта Т. Паліктавай У. Ф. Фліпсоў. Адказ Ташчыны ацэнены на «добра».

Фота А. Карпенкі.

І РАДАСЦЬ, І ЗАСМУЧЭННЕ

Трываюць веды паказваючы студэнты групы М-21 механіка-матэматычнага факультэта. На экзаменах па гісторыі КПСС і алгебры яны атрымалі толькі выдатныя і добрыя адзнакі. Па дзеўнікі і пяціцікі на раҳунку братоў Аляксандра і Сиргел Каморнікавых, Юрыя Пашкоўскага, Галіны Пакаташкінай, Аляксандра Мікіны і Ірыны Асвіцінскай.

Парарадавалі выкладчыкаў на экзаменах па фізіцы і пісіхалогіі студэнты групы М-31 А.

Буйноўскі, В. Лемешаў, Т. Ігнаценка. Яны заслужана атрымалі выдатныя адзнакі.

Але, на жаль, дрэнна ідуць справы ў чацвёртакурсніках. Многа нездавальнічаючыя адзнакі паставлена ім у экзаменационнай ведамасці при здачы функцыяналнага аналізу.

Падводаць і першакурснікам. Дзесяць чалавек наогул не дапушчаны да сесіі. Студэнты групы М-12 А. Кондрусь, В. Капецкая, Л. Панішчава, В.

Школык «вызначаліся» не ў лепшы бок, атрымалі ўсе нездавальнічаючыя адзнакі па матаналізу.

ФОРМУЛЫ, ФОРМУЛЫ...

Ля дошкі — студэнт 3-га курса фізічнага факультэта А. Цепянок.

Добрыя веды ён паказаў на экзамене па атамнай фізіцы.

Фота А. Карпенкі.

САПСАВАНЫ НАСТРОЙ

Экран экзаменаторнай сесіі фізічнага факультэта сведчыць аб слабай падрыхтаванасці і недастатковай працы ў час семестра студэнтаў груп Ф-22, Ф-23, Ф-24, Ф-25. На трывожны разум наводзіць становішча, якое склалася тут пасля экзаменаў па фізіцы і матаналізу. Варта зрабіць сур'ёзныя вывады студэнтам С. Васільчыку, Л. Драздовай, Г. Новік, М. Сундукову, В. Чэркас, Т. Шаршнікаву і іншым, хто не вытрымаў першага экзамена зімовай сесіі.

Грунтоўна падрыхтаваўся да зімовай сесіі студэнт другога курса аддзялення рускай мовы і літаратуры Ігар Малінка. Два першыя экзамены — па гісторыі КПСС і сучаснай савецкай літаратуре — ён здадзе на «выдатна».

ВУЧОНЯЯ — СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ

ДЛЯ ПАВЫШЭННЯ ЎРАДЖАЮ БУЛЬБЫ

Вучоняя і супрацоўнікі нашага ўніверсітэта з усведамленнем свайго высокага грамадскага абавязку сустрэлі Пісьмо ЦК КПСС калгаскам, рабочым саўгасам, механизатарам, вучоным, спецыялістам сельскай гаспадаркі, работнікам прамысловасці, пастаўлючы слуц матэрыяльна-тэхнічнай сродкі, усім працоўным краіны.

Ва ўніверсітэце найбольшую дапамогу сельскай гаспадаркі аказава кафедра батанікі і фізіалогіі раслін. З яе загадчыкамі доктарамі сельскагаспадарчых наукаў, прафесарамі Ф. М. Харытановічам меў гутарку карэспандэнт нашай газеты, які напрасіў вучонага адказаць на некалькі пытанняў.

— Фёдар Мікалаевіч, скажыце, калі ласка, якія радкі Пісьма ЦК КПСС усвялявалі Вас больш за ўсё?

— Ты, у якіх на 1977 год паставлена задача павышэння ўраджайнасці і паводле збору бульбы і гародніны, значна палішэння якіясці.

— Чым гэта глумачыцца?

— Справа ў тым, што не так даўно наша кафедра закончыла тэму па навуковому абрэгуванню і распрацоўцы комплексу мерапрыемстваў, якія забяспечваюць высадку атрыманнага ў наступным

Правераны таксама эфект перадпасадачнай апрацоўкі бульбы сумесцю юнтарнай кіслаты і мачавіны ў спалучэнні з карыніем падкормкай раслін неабходнымі мінеральнымі угнаеннямі ў падвойнай дозе. На кантрольным участку сорт «Лошыцкі» даў з гектара 309 цэнтрава. Сярэдняя прыбыль складае 65 цэнтрава.

— Якія яшчэ навуковыя вывады супрацоўнікаў Вашай кафедры правераны на практыцы?

— Станоўчы ўплыў на павышэнне ўраджай бульбы акказава таксама прымяненне мікрагутаення, бактерыяльных угаенняў ў спалучэнні з пазакарыніямі і карыніямі падкормкамі раслін мінеральнымі угнаеннямі.

— У яких гаспадарках яшчэ Вы праводзілі аналагічныя даследаванні?

— У раздзе гаспадарак суседніяй Чарнігайскай вобласці. У прыватнасці, у калгасе імя Ватуціна Менскага раёна ўкараненне прапанавана, нага намі прыёма дазволіла на кожным з 20 гектараў атрымаць па 412 цэнтрава бульбы сорту «Тэм».

— Якія перспектывы Вашых апраудаўшых сябе на практыцы навуковых даследаванняў?

— Па пропанаванаму намі методу будзе апрацоўвацца насеенне бульбы ў калгасе імя ХХII партзізда КПСС для ўсёй 210-гектарнай плошчы ўжо з эгата года. Сёлеты мы будзем значна пашыраць маштабы даследаванняў праўрочарстваў з такім разлікам, каб укараніць на шырокім арэале.

На доследных участках ўраджай убраўся бульбаў, рабочымі камбайнамі.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, выкладчыкі і студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта горача віншују выкладчыка кафедры беларускай мовы ПАРУКАВА Аляксандра Аляксандровіча з выпадку яго зацвярджэння ВАКам у вучонай ступені кандыдата філалагічных наукаў.

ТРЫВАЛЫЯ ВЕДЫ

Зімовая сесія ва ўніверсітэце дасягнула свайго апагею: па два больш экзаменаў здадзе ўжо студэнты-еканамісты, будучы філолагі і геолагі. На геалагічнам факультэце высокая паслыхавасць ў гэтыя гарачы дні радзе выкладчыку групы Г-43, у якой стараста У. Цісленік. Тут здадзе два экзамены: «Геалогія СССР» і «Петрафрагмія асадавальных парод». На апошнім студэнты групы атрымалі дзесяць выдатных адзнак, 13—добраў і толькі адну нездавальнічаючую. Выдатна адказавалі на пытанні белетаў Я. Мутар, І. Паўлаў, Т. Чапкоўская, А. Сычова і інш. Так трymаць і далей!

У НАУКОВЫХ ЛАБАРАТОРЫЯХ

У ПАЎСЯДЗЁНЫХ ТВОРЧЫХ ПОШУКАХ

Фотарэпартаж

канструктарска - тэхналагічнага бюро аналітычнага прыборабудавання і ГДУ - дасцэнты У. А. Антрапоў, Л. Х. Антрапава і інш. Яны заняты распрацоўкай актуальных праблем мікраплаконікі, націраваных на далейшае тэхнічнае пераўзбуджэнне вытворчасці і ўкараненне метадаў мікраплаконікі ў вырабы, якія шырока выпускаюцца ў нашай краіне. Лабараторыя праводзіць навуковыя даследаванні па распрацоўцы ўзору новай тэхнікі і перадавай тэхнолагіі; непасрэдна садзейнічаючых развіцію тэхніка-еканамічнага прагрэсу, а таксама па распрацоўцы рэкамендаций па ўкараненню закончаных работ. Лабараторыя аналагічнага профілю — адна з наймногіх у краіне.

З адкрыццем гэтай лабараторыі ва ўніверсітэце на фізічным факультэце ўведзена спецыялізація

нанно дзяржаўна-бюджэтных гаспадарча-дагаворных тэм. Імі занятыя як супрацоўнікі, так і многія студэнты.

За кароткі час лабараторыя паспяхова спраўлялася з арганізацыйнымі пытаннямі сваёго становлення, набрала творчыя сілы і ўжо мае вынікі, аб якіх паведамлялася як на распушліканскіх, так і на ўсесаюзных навукова-практычных канферэнцыях. Калектыв лабараторыі апублікаваў і падрыхтаваў да друку некалькі артыкулаў, якія маюць важнае навукова-тэхнічнае значэнне, афармляючы матэрыялы для падачы заявак на прадмет вынаходніцтва.

Асноўнымі напрамкамі лабараторыі з'яўляюцца работы па распрацоўцы прэцэзійных рэзісціўных інтэргаральных схем, распрацоўка і стварэнне аўтаматычнага прыстасавання для кан-

тролю друкаваных схем, шырокое прымененне метадаў галографіі, лазернай тэхнікі для стварэння інтэргаральных схем і інш.

Лабараторыя мікраплаконікі - адзіная ў рэспубліцы, калектыв якой займаецца актуальнай праблемай друкаваных рэзісціўных інтэргаральных схем і стварэннем аўтаматызаваных прыстасаваній контролю якасці вырабаў мікраплаконікі.

Мяркуемы, эканамічны ёфект ад праводзімых навукова-даследчых распрацовак, якія праводзіцца лабараторыяй, будзе складаць па нашых падліках 500 тысяч рублёў у год. Неперацэнтнае значэнне лабараторыі мае і для падрыхтоўкі маладых спецыялістаў па электроніцы, павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта.

**ПЕРАМОЖЦАМ
КОНКУРСУ—
ГРАМАТЫ
І ПАДАРУНКІ**

ГЕРБАРЫЙ УНІВЕРСІТЕТА

На падліках супрацоўнікаў Інстытута батанікі АН БССР за апошнія 100 гадоў у выніку асушэння зямель Палесся зникла 70 відаў раслін, сірод якіх: герань, галубіна, кукушкі, духмяны, фіялка высокая, гарашак чынавідны і многія іншыя. Скарачаючы арэалы сферагнума, мяч-травы, белакрыльника, расянік.

Не выклікае сумнення, што сучасны меліяратыўны пераўтварэнні Палесся выклікаючы яшчэ больш значчыны змены арэалаў тых або іншых відаў і фларыстычнага саставу.

Гэта падкрэслівае вялікае практычнае і наўкувое значэнне Гербарыя нашага ўніверсітэта, па якому можна меркаваць аб фларыстычных стратах і зменах, якія непазбежны пры інтэнсіўнай гаспадарчай дзеянасці чалавека. Акрамя таго, гербарый з'яўляецца асновай пры вывучэнні мясцовай флоры, важнасць даследавання якой падкрэсліў ўдзельнік XII Міжнароднага батанічнага кангрэсуса на аснове гербарыя прадстаўляе магчымым распрацоўваць прыродахуцьця мерапрыемствы і прагнаніраванне наўкувова абургунтаванай дзеянасці чалавека на Палессы.

Батанікі нашага ўніверсітэта пры дапамозе студэнтаў блягачынае і наўкувое значэнне Гербарыя нашага ўніверсітэта, па якому можна меркаваць аб фларыстычных стратах і зменах, якія непазбежны пры інтэнсіўнай гаспадарчай дзеянасці чалавека. Акрамя таго, гербарый з'яўляецца асновай пры вывучэнні мясцовай флоры, важнасць даследавання якой падкрэсліў ўдзельнік XII Міжнароднага батанічнага кангрэсуса на аснове гербарыя прадстаўляе магчымым распрацоўваць прыродахуцьця мерапрыемствы і прагнаніраванне наўкувова абургунтаванай дзеянасці чалавека на Палессы.

Гербарый кафедры батанікі ГДУ налічвае 109 сямей, 509 відаў і 1210 відаў. Гэтыя лічбы характарызуюць гербарый як рэгіональны, які адлюстроўвае разнастайнасць расліннага свету беларускага Палесся, дзе сканцэнтравана 95—96 працэн-

таў сем'яў, родаў і відаў флоры рэгіёна. Акрамя гэтага ў Гербарыі ёсць 2,5 працента гербарных лістоў іншых рэгіёнаў: УССР, Сібір, непалескіх раёнаў БССР і інш.

Каштоўнасць Гербарыя заключаецца ў тым, што акрамя сасудзістых споравых і семянных раслін ён утрымлівае 115 відаў лішайнікаў, якія адносяцца да 14 сем'яў і 25 родоў, 104 віды мохападобных, якія адносяцца да 27 сем'яў і 41 роду.

Гербарый беларускага Палесся ГДУ пастаянна ўзбагачаецца і ў далейшым будзе папаўняцца новымі відамі. Але ўжо і цяпер ён прадстаўляе вялікую наўкувовую каштоўнасць пры вывучэнні рэгіональнай флоры меліяратыўных і немеліяратыўных зямель і распрацоўкі прыродахуцьцяў.

**А. ПАЛАМАРЧУК,
доктар біялагічных наўкув,
професар.**

Мы ў парку. Прыгожа тут — выпаў снег. Ціха наўок. Прыйшлі сюды тыя, для каго прырода — свет іх захаплення. На некаторых дарожках яшча віма слідоў і на шыны — першыя. Гэта радуе нас і стварае ўражанне таемніцасці.

Як у задуменні стаяць дрэвы. У большасці яны тут падсаджаны. Але ёсць і такія, раздзеленыя адсюль, і домініруючыя захаплення. На некаторых дарожках яшча віма слідоў і на шыны — першыя. Гэта радуе нас і стварае ўражанне таемніцасці.

На галінках дрэў ляжыць снег. Ад таго ў парку неяк не звязаныя светла, новы — ніяк не парапаўшы гэты зімовы парк з восеніскім, бязлістым і го-

дзім. На адным з дрэў — шпакоўня. Жыхары ле, шпакі, раздалёка адсюль, і домініруючыя захаплення. На некаторых дарожках яшча віма слідоў і на шыны — першыя. Гэта радуе нас і стварае ўражанне таемніцасці.

«ЛЯЦІ, СНЯЖОК!»

ніка. Што яна робіць там? Можа вырашыла пажыць, пакуль гаспадары адсутнічаюць? Амагыма, так, дзяёла цікуніцца, і стары дрэвы ўсяляк падтрымліваюцца ў жыцці. Струхлэлыя месцы ачышчаны і замазаны... цэнтрычным растровам. Даўно, але дрэвы жывуць і па-ранешайшаму чаружыць сваё прыгажосць.

На галінках дрэў ляжыць снег. Ад таго ў парку неяк не звязаныя светла, новы — ніяк не парапаўшы гэты зімовы парк з восеніскім, бязлістым і го-

дзім. Вяртаемся ў парк. Цяпер тут магнолідна. Усе ажыўлены, радуюцца снегу. Чуваш галасы дзяцей, Малыя коўзаўца з горкі. Нельга стрыміцца, і мы, як тия дзеці, таксама спрабуем пакаўзашацца. Шкада, не той, не дзіцячы спрыт ужо — таго і глядзі, каб не расцягнуцца на горцы.

Пашоў снег, буйны, спорны. Сняжынкі павольна кружыцца ў паветры і падаюць долу. Яны пушыстыя і мяккія, як набрынья вадой ваты.

Пашоў снег, і хто-ніхто запішаўся дамоў. Толькі не дзеці. Глянцы вінъ на туу дзяўчынку, што гуляе з маці. Яна ўзрушана і радасная яна! Ловіць далонімі сняжынкі і співае самаробную песеньку: «Ты ляці, ляці, сніжок!»

**А. ШВЕДАУ,
студэнт 2-га курса
гісторыка-філалагічнага
факультэта.**

З ЛЮБОЎЮ ДА ПРЫРОДЫ

ЗІМОВАЯ КАЗКА.

Фотаэпію А. Карніенкі.

НАВУКА ПЕРАМОГАЦЬ, АБО ЯК ПЕРАМОГАЦЬ НАВУКУ

ГЛАВА I. ТЭОРЫЯ.

1. Cecis — гэта адразум часу перад канікуламі, на працягу якога студэнт знаёміца з выкладчыкамі і сваёй будучай спецыялізацыяй.

ГЛАВА II. КАРЫСНЫЯ ПАРАДЫ

1. Калі ў ціце слабыя нервы, на кансультацию лепши не хадзі, тому што там заўсёды выспявляеща, што... — твае таварышы ўжо ўсё вывучылі; — у падручніку «пічога наўма»;

— набіць канспект лекцый немагчыма.

Але ўжо калі прыйшоў, сядзіці і смірна: з пытаннямі не

выскоквай, старанна запісваі у сыштак усё, што пачуеш, — гэта супакоівае.

2. Не дрэўкы калі дзвярэй. Чаму быць, таго не мінаўшы — заходзь адразу.

3. Калі ты «ніколі не карыстаўся шпаргалкай, лепши не пачынай — гэта справа тонкая і патрабуе шматгадовага вопыту.

4. Адказваць трэба гучна і ўпэўнена, а галоўна, не спыніцца. Калі спатрэбіцца — цябе спыніць. Калі экзаменетар ківеа галавой, можака паўтарыць тое, што сказаў раней, яшчэ раз, але з мацнейшым па-чуціём.

5. Вышэйшая ступені майстэрства — стварэнне ў выкладчыка ілюзіі таго, што:

а) яго прадмет — гэта і твой любімы прадмет;

б) яго слова — гэта ў некаторай ступені і твае слова;

в) галоўна — наўка, а адзнака не адзыграе для цябе ніякай ролі.

ГЛАВА III. ПРАПІСНЫЯ ІСЦІНЫ

Не такі ўжо страшны экзаменатар...

Здарaeцца і горш...

Лепши адзін раз адказаць, чым 100 разоў падумыць.

Не ў стыпендыі шчасце.

ПАВУЧАЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

Яна вышчыгнула білет і жахнулася. Села за апошнюю парту і нічога не адчуваючы, акрамя біення свайго сэрца, пачала спісваць формулу. Да яе падышоў професар: «Дайце ваш

падручнік...» Яна пралепятала: «У мене сыштак». Ен згадаўся і на сыштак. З той мінuty яна адчула сябе свободнай і поўнай гатоўнасці адстойваць свае веды. Яна пачула, як перашент-

ваючца сяброўкі ў калідоры, потым паглядзела на задачу і, рашыла яе. Професар паставіў ёй чацверку і, усміхнічыся, прапаніў ей сыштак. Ен аказаўся па іншаму прадмету.

ЛЕПШ ГРЫЗІ ГРАНІТ НАВУКІ...

Рэдактар Ул. Балога.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, ректората, комітета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельскага государственного ўніверситета (на беларускім языку). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па спраўах выдавецтваў, паліграфіі і книжнага гандлю, Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш.

Заказ 207.